

Høringsuttalelse til NOU 2003:25 Ny lov om universiteter og høyskoler

Ryssdaltutvalgets innstilling til ny lov for statlige og private institusjonen innen høyere utdanning.

Vi viser til mottatt utredning med høringsfrist 31. januar 2004. Nedenfor følger høringsuttalelsen fra Studentorganisasjonen i Bodø (SOB).

Som det fremgår nedenfor er vi i hovedsak skeptisk til de forslag som fremmes i innstillingen til flertallet. Vi har valgt å komme med en del konkrete innspill, i form av kommentarer på en del ulike punkter som vi føler har største betydning for nåværende og fremtidige studenter. Vi håper disse innspillene kan være grunnlag for videre drøfting og behandling av disse spørsmålene.

Gratisprinsippet

Dette er et punkt som studentene ved Høgskolen i Bodø mener må lovfestes. Da oljen en dag forsvinner vil høyere utdanning av befolkningen i Norge være vår største ressurs innen ny verdiskapning. Om utdanning innen høyere sektor da er "gratis" vil dette tiltrekke seg langt flere studenter enn om en har et system med skolepenger.

Flertallets forslag om begrenset rett til å kreve skolepenger blir da en skummel vei å vandre på, selv om det presiseres at det bare skal gjelde der staten ikke fullfinansierer studiet. For mange studenter er forutsigbarhet viktig. Innføring av flertallets forslag vil etter vår mening skape mer uforutsigbarhet, i det fullfinansiering av studier kan bortfalle ved f. eks statsbudsjettet for å bruke mer penger andre steder.

SOB støtter derfor mindretallets forslag idet dette gir en tryggere vei å gå på for studenter. Det gis kun rom for å kreve betaling fra studenter ved etter- og videreutdanning.

Styresammensetning

Dette er et punkt der vi er enige med både flertallet og mindretallet. Vi har derfor valgt å komme med innspill til hvordan Studentorganisasjonen i Bodø ser for seg at dette punktet kan organiseres.

I likhet med flertallets forslag tror vi også at et flertall av eksterne styremedlemmer vil være bra, i motsetning til mindretallet som mener styret etter hvert vil være preget "innavl". Dette tror ikke vi fordi eksterne styremedlemmer sjeldent opptrer som en gruppe. Det dreier seg om mennesker fra ulike deler av samfunnet som ofte ser ting på forskjellige måter. En får inn ressurspersoner fra f. eks politikk, næringsliv osv som kan ta grep og lede institusjonen i riktig retning. Personer i styret som er tett knyttet til organisasjonen vil lett kunne se seg blind, men samtidig er de viktige ressurser for de eksterne medlemmer for å få innsikt i tenkemåte, ønsker og mål. Studentene i Bodø mener også en bør tilstrebe å få tidligere studenter som eksterne styremedlemmer. Dette er personer som har vært en del av institusjonen og som har mulighet for å se en utvikling fra en annen vinkel enn personer som er fast ansatt eller som ikke har vært en del av organisasjonen i det hele tatt.

Ved valg av eksterne medlemmer til styret ønsker vi å beholde dagens ordning med at institusjonen selv foreslår et visst antall mennesker og at deretter departementet utpeker hvem som blir de eksterne styremedlemme.

Styringsmodell

Flertallet i Ryssdalutvalget vil gjøre om høyskoler og universiteter til selveiende institusjonen, altså en form for stiftelse. Dette er en form som er veldig lik en organisering som ble innført i Danmark i 2003. Vi har ennå ikke sett resultatet av denne organiseringen der. Dette kunne være et argument for å utsette spørsmålet om tilknytningsform til vi ser ringvirkningen av de grep som er foretatt i Danmark.

Studentene i Bodø er skeptiske til at institusjonene som flertallets forslag går igjennom har mulighet til å ta og låne og investere på egen hånd. Om investeringene blir feilslått vil dette medføre katastrofale resultater og i verste fall kan høyskolen eller universitetet gå konkurs. Studentorganisasjonen i Bodø er redd for at en eventuell dårlig økonomi med lærestedet lett skal gå utover studentene og få ringvirkninger på deres studier.

Derfor støtter vi mindretallets forslag på dette punktet. Disse vil beholde dagens ordning med at staten er den reelle eieren, men at institusjonen selv har full faglig frihet.

Samskipnadene

Studentene i Bodø ser negativt på de mulighetene Flertallets forslag gir for en kommersialisering av studentskipnadene. Vi føler det er viktig at studentenes meninger blir hørt, noe en får gjennom dagens ordning med at studentene har flertall i samskipnadenes styre.

Studentorganisasjonen i Bodø ønsker altså å beholde dagens ordning for organisering av samskipnadene.

Utvalg av studenter

Studentene i Bodø støtter mindretallets konklusjon i henhold til utvalg av studenter. Det er viktig å bevare samordna opptak for å skape et rettferdig opptak.

Studentdemokrati

Studentene i Bodø ønsker å videreføre den lovfestede retten studentene har til å organisere seg i foreninger etc. samtidig er det viktig at lovteksten stiller krav til en sikker prosess rundt avviklingen av valg.

Likeledes krever studentene i Bodø at punktet om 20% representasjon i alle utvalg og råd ved instituttet opprettholdes slik det eksisterer i nåværende lovtekst.